

Indikátor spotrebiteľskej dôvery

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Miletičova 3, 824 67 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Tomáš Šmál
1.4 Odbor	Odbor štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk

2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	21.08.2023

3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
Údaje predstavujú hodnoty Indikátora spotrebiteľskej dôvery a konjunkturálnych sáld za jednotlivé otázky v prieskume Spotrebiteľský barometer.	
3.2 Klasifikačný systém	
Údaje nie sú roztriedené podľa žiadneho klasifikačného systému.	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
Údaje sa vzťahujú na spotrebiteľov.	
3.4 Štatistické pojmy a definície	

Prieskum Spotrebiteľský barometer sa skladá z 15 otázok, pričom prvých 12 otázok sa zisťuje mesačne a posledné 3 otázky (otázky 13, 14 a 15) štvrťročne v mesiacoch január, apríl, júl a október. Sledujú sa názory spotrebiteľov na:

Otázka 1	Doterajšia finančná situácia v domácnosti
Otázka 2	Očakávaná finančná situácia v domácnosti
Otázka 3	Doterajšia hospodárska situácia v SR
Otázka 4	Očakávaná hospodárska situácia v SR
Otázka 5	Doterajšia inflácia
Otázka 6	Očakávaná inflácia
Otázka 7	Očakávaná nezamestnanosť
Otázka 8	Podmienky pre veľké nákupy v SR
Otázka 9	Plány domácností na veľké nákupy
Otázka 10	Podmienky sporenia v SR

Otázka 11	Očakávané úspory domácností
Otázka 12	Bilancia príjmov a výdavkov domácností
Otázka 13	Kúpa auta
Otázka 14	Stavba domu, chaty, chalupy
Otázka 15	Stavebné úpravy bývania

Súčasťou sú aj dve podotázky 5A a 6A k zodpovedajúcim otázkam, ktoré sú zamerané na zachytenie vnímaného vývoja spotrebiteľských cien aj v kvantitatívnej podobe.

Pre presné znenie otázok si je možné pozrieť vzor dotazníka v databáze štatistických formulárov na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky

[Dotazník SB](#)

Zverejnené údaje predstavujú tzv. konjunkturálne saldo. Konjunkturálne saldo je rozdiel medzi percentuálnym podielom kladných a záporných odpovedí, pričom čiastočne kladné a záporné odpovede (prítomné pri všetkých otázkach s výnimkou otázky 8 - podmienky na sporenie v SR) majú polovičnú váhu. Výnimku v tomto smere tvoria otázky 5, 6 a 7, pri ktorých je to opačne a jedná sa o rozdiel medzi percentuálnym podielom záporných a kladných odpovedí.

Indikátor spotrebiteľskej dôvery je kompozitný ukazovateľ vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald očakávaného vývoja finančnej situácie domácností (otázka 2), očakávaného vývoja celkovej hospodárskej situácie v SR (otázka 4), očakávaného vývoja nezamestnanosti (otázka 7, s opačným znamienkom) a očakávaných úspor domácností (otázka 11).

3.5 Štatistická jednotka

Štatistickou jednotkou v prieskume je fyzická osoba, ktorá má aspoň 16 rokov, je štátnym občanom Slovenskej republiky a má trvalý pobyt v Slovenskej republike.

3.6 Cieľová populácia

Cieľovú populáciu prieskumu predstavujú občania Slovenskej republiky vo veku 16 rokov a viac s trvalým pobytom v Slovenskej republike. Vzhľadom na počet obyvateľov žijúcich na Slovensku v tomto veku a vzhľadom na metódu konštrukcie výberovej vzorky (kvótový výber) je výberový súbor stanovený na 1 200 osôb. Zloženie výberovej vzorky sa porovnáva so štruktúrou obyvateľov SR vo vybraných znakoch: pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkosť sídla a kraj.

3.7 Geografické pokrytie

Údaje predstavujú hodnoty za Slovenskú republiku.

3.8 Časové pokrytie

Údaje pokrývajú časové obdobie od januára 2002 do súčasnosti.

3.9 Bázické obdobie

Údaje nie sú vo forme indexu k bázickému obdobiu a preto nie je bázicke obdobie relevantné.

4 Merná jednotka

Údaje majú podobu tzv. konjunkturálneho salda.

5 Referenčné obdobie

Za otázky 1 až 12 a Indikátor spotrebiteľskej dôvery je referenčným obdobím mesiac. V prípade otázok 13, 14 a 15 sú referenčnými obdobiami mesiace január, apríl, júl a október.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Právomoc Štatistického úradu Slovenskej republiky zbierať údaje vo všeobecnosti upravuje zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Konjunkturálne prieskumy a Spotrebiteľský barometer je súčasťou spoločného harmonizovaného programu EÚ konjunkturálnych a spotrebiteľských prieskumov vykonávaného partnerskými inštitúciami v členských a kandidátskych krajinách EÚ, koordinovaného a spolufinancovaného Európskou komisiou na základe rámcovej dohody o partnerstve.

6.2 Spoločné využívanie údajov

- Štatistický úrad Slovenskej republiky zverejňuje spracované údaje z Konjunkturálnych prieskumov a prieskumu Spotrebiteľský barometer v podobe indikátorov na svojom webovom portáli.
- Údaje sú odosielané mesačne v súlade s rámcovými dohodami o partnerstve Európskej komisii, ktorá spracúva údaje samostatne a zverejňuje vlastne zostavené indikátory, preto sa ňou zverejnené hodnoty indikátorov môžu odlišovať od hodnôt rovnomenných indikátorov Štatistického úradu Slovenskej republiky.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Zákon č 540/2001 o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov ukladá Štatistickému úradu Slovenskej republiky povinnosť chrániť dôverné údaje a používať ich výlučne na tvorbu štátnej štatistiky. Štatistický úrad Slovenskej republiky preto zaviedol princípy a postupy k ochrane dôverných údajov v internej Smernici o ochrane dôverných štatistických údajov doplnenej Metodickým pokynom. Kým spomínaná smernica upravuje obecné záležitosti spojené s ochranou dôverných údajov, metodický pokyn sa zameriava na konkrétne metódy a hodnoty parametrov používaných vo fáze zaistenia dôvernosti výsledkov konkrétnych štatistických zisťovaní a súborov údajov.

Zásady aplikácie ochrany dôverných štatistických údajov sú k dispozícii na webovej stránke Štatistického úradu SR:

[Politika štatistickej dôvernosti](#)

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Štatistický úrad Slovenskej republiky pri zabezpečovaní ochrany dôverných štatistických údajov v tabuľkách s agregovanými údajmi uplatňuje vo všetkých prípadoch pravidlo minimálnej frekvencie pre $n = 3$, t. j. agregovaný údaj za menej ako 3 podniky nie je zverejnený. Okrem toho úrad uplatňuje pre štatistické výsledky v tabuľkách s agregovanými údajmi i ďalšie pravidlá, a to najmä v prípadoch,

kde to vyžaduje samostatný predpis. Úrad pri zabezpečovaní ochrany dôverných štatistických údajov vo frekvenčných tabuľkách uplatňuje pravidlá ochrany tak, aby nebolo možné odhaliť dôverné štatistické údaje o jednotlivcovi alebo skupine jednotlivcov so spoločnými vlastnosťami, ktorí sú súčasťou tabuľky.

Údaje v rámci Spotrebiteľského barometra sú zbierané v anonymizovanej podobe.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Údaje sa zverejňujú v súlade s kalendárom prvého zverejnenia, ktorý obsahuje harmonogram prvého publikovania vybraných ukazovateľov v najbližších 4 mesiacoch. Kalendár je verejne dostupný na internetovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky.

[Kalendár prvého zverejnenia](#)

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia možno nájsť na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky na adrese:

[Kalendár prvého zverejnenia](#)

Obsahuje termíny zverejňovania údajov formou "Informatívnych správ" na webovej stránke Štatistického úradu SR:

[Informatívne správy](#)

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

•

9 Periodicita zverejňovania

Údaje za otázky 1 až 12 sa zverejňujú mesačne. Údaje za otázky 13 až 15 sa zverejňujú štvrťročne (v januári, v apríli, v júli a v októbri).

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

Verejnosť je každý mesiac informovaná o zverejnení výsledkov konjunkturálnych prieskumov prostredníctvom informatívnych správ na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky:

[Informatívne správy](#)

10.2 Publikácie

• Podrobnejšie a analyticky spracované výsledky konjunkturálnych prieskumov sú uverejnené mesačne v podobe publikácie Konjunkturálne prieskumy, ktorú je možné stiahnuť v elektronickej podobe na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky:

[Konjunkturálne prieskumy](#)

- Štvrťročná publikácia Spotrebiteľský barometer. Publikácia vychádza v tlačenej, aj elektronickej forme:
[Spotrebiteľský barometer](#)

10.3 On-line databázy

Údaje sú zverejnené v databázach Štatistického úradu Slovenskej republiky:
[DATAcube](#)
[STATdat](#)

10.4 Prístup k mikroúdajom

Mikroúdaje použité pre výpočet konjunkturálnych sáld a ukazovateľov nie sú publikované.

10.5 Iné

Organizácie na národnej aj medzinárodnej úrovni, ktoré majú na základe zmlúv zadefinované aj vlastné špecifické výstupy z konjunkturálnych prieskumov a prieskumu Spotrebiteľský barometer. Patria medzi ne:

- Európska komisia, ktorá zverejňuje vlastné výstupy na svojich webových portáloch.
- Národná banka Slovenska (na základe Rámcovej zmluvy o vzájomnej spolupráci)

10.6 Dokumentácia o metodike

Východzia metodická príručka Európskej komisie ku konjunkturálnym a spotrebiteľským prieskumom je k dispozícii na webovom portáli Európskej komisie:
[Metodické pokyny](#)

10.7 Dokumentácia o kvalite

Za účelom systematickej tvorby štatistických údajov slúžia technické projekty štatistických zisťovaní a interné metodické pokyny Štatistického úradu Slovenskej republiky ako Metodický pokyn Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov a Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

Politika kvality je definovaná a verejne prístupná v dokumentoch Deklarácia kvality a Politika kvality. Základné princípy Štatistického úradu Slovenskej republiky zdôrazňujú orientáciu na zákazníka a zameranie sa na kvalitu produktov a služieb úradu. Tie sú prenesené do stratégie rozvoja Štatistického úradu Slovenskej republiky na dané obdobie vo vízii, poslaní a spoločne uznávaných hodnotách. Príručka kvality pokrýva všetky súčasti normy ISO 9001:2008. Sú vytvorené interné smernice týkajúce sa hodnotovných procesov doplnené podpornými manažérskymi procesmi a podpornými zdrojovými procesmi. Kódex postupov pre európsku štatistiku je základným pilierom celého systému manažérstva kvality.

[Deklarácia kvality](#)
[Politika kvality](#)
[Príručka kvality](#)

11.2 Hodnotenie kvality

V súčasnosti sú vypracované technické projekty za štatistické zisťovania zahŕňajúce nevyhnutné záležitosti spojené so vstupom údajov, kompletnosťou údajov a štatistickými kontrolami. Hodnotenie štatistických zisťovaní a metodické audity vrátane analýzy výsledkov a podávanie správ o výsledkoch sú integrované do existujúceho systému manažérstva kvality.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Konzultácie s užívateľmi sú vyžadované zákonom o štatnej štatistike zdôrazňujúc spoluprácu s inými organizáciami (ministerstvá a štátne organizácie) počas prípravy Programu štátnych štatistických zisťovaní. V praxi fungujú konzultácie s užívateľmi na bilaterálnej úrovni a taktiež v rámci činností, ktoré sú pokryté akčným programom zameraným na zisťovanie očakávaní kľúčových užívateľov, podpory lepšej interpretácie a využitia štatistických produktov.

V súčasnosti kľúčovým používateľom výstupov prieskumu je Európska komisia, ktorá zastrešuje sieť obdobných prieskumov v jednotlivých členských štátoch EÚ a kandidátskych krajinách, kde slúžia ako podklad na analýzu národnej ekonomiky a spolu s údajmi ostatných členských štátov na analýzu ekonomického vývoja v celej Európskej únii a osobitne v eurozóne. Pre svoje analýzy ich využívajú aj analytici v štátnom a súkromnom sektore na Slovensku a v zahraničí.

12.2 Spokojnosť používateľov

Spokojnosť užívateľov je sledovaná prostredníctvom Prieskumu spokojnosti užívateľov s produktmi a službami Štatistického úradu SR vykonávaného pravidelne každé dva roky.

[Prieskum spokojnosti](#)

12.3 Úplnosť štatistických informácií

Údaje sú poskytované v plnej miere (100%) požadovanej rámcovou dohodou medzi Štatistickým úradom Slovenskej republiky a jeho partnermi.

Mesačné časové rady sú k dispozícii od r. 1997 v databáze Štatistického úradu SR

[DATAcube](#)

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Metodika zberu zdrojových údajov a výpočtu ukazovateľov je založená na štatistických metodických pravidlách a odporúčaníach pre kvalitatívne prieskumy, čo zaručuje štandardnú vysokú presnosť ukazovateľov.

13.2 Výberové chyby

Základný súbor tvorí 4 508 419 obyvateľov SR vo veku 16 rokov a starších k 20. 5. 2011 podľa sčítanie obyvateľov, domov a bytov SR v roku 2011. Veľkosť výberového súboru je stanovená na 1200 respondentov, maximálna prípustná chyba na celý súbor pri takomto rozsahu vzorky a hladine významnosti 5 % je 2,83 percentuálneho bodu.

13.3 Nevýberové chyby

Opytovatelia sú metodicky školení a majú k dispozícii interné metodické príručky na získanie čo najobjektívnejších a najrelevantnejších odpovedí respondentov na zisťované otázky. Na elimináciu chýb pri spracovaní sa v rámci systému na zber údajov využívajú logické kontroly. Návratnosť v roku 2020 bola 100 %, preto chyby z dôvodu neodpovede nie sú evidované.

14 Včasnosť a dochvíľnosť

14.1 Včasnosť

Prieskum sa uskutočňuje v priebehu prvých dvoch týždňov referenčného mesiaca a jeho výsledky sú uverejňované posledný týždeň referenčného mesiaca.

14.2 Dochvíľnosť

Údaje sa zverejňujú v súlade s kalendárom prvého zverejneniam.
Eurostatu sú zasielané v súlade s požiadavkami Európskej legislatívy na prenos údajov.

15 Porovnatel'nosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnatel'nosť

- Pre celé územie Slovenskej republiky platia rovnaké štatistické postupy.
- Zverejnené údaje sú výsledkom prieskumu v rámci spoločného harmonizovaného programu EÚ konjunkturálnych a spotrebiteľských prieskumov, ktorý zaisťuje, že údaje za Slovenskú republiku sú do veľkej miery porovnateľné so zodpovedajúcimi údajmi za ostatné členské a kandidátske krajiny EÚ. Každá krajina však za účelom čo najefektívnejšieho využitia dostupných údajov môže používať čiastočne odlišnú metódu zberu údajov.

15.2 Porovnatel'nosť v čase

Zverejnené údaje sú porovnateľné v rámci celého časového radu od roku 2002 do súčasnosti.

15.3 Prierezová koherentnosť

Indikátor spotrebiteľskej dôvery je porovnávaný s mierou rastu konečnej spotreby domácností. Analýzy ukazujú dobrú vzájomnú koherentnosť.

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Údaje sú vnútorne koherentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

ŠÚ SR sa pravidelne venuje monitorovaniu zaťaženia spravodajských jednotiek. V rámci optimalizácie štatistických zisťovaní prijíma opatrenia zamerané na zníženie ich zaťaženia. Nákladovosť a záťažnosť na úrovni Európskych štatistických produktov a jej monitorovanie je v kompetencii Riaditeľskej skupiny pre zdroje v rámci Eurostatu.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Revízie sú vykonávané transparentne a v súlade s interným rozhodnutím, ktorým sa vydáva politika revízií Štatistického úradu Slovenskej republiky. Rovnaká politika revízií je aplikovaná na údaje zverejňované na národnej úrovni ako aj údaje odosielané Európskej komisii. V súlade s politikou revízií sú pri revízii uvedené aj jej dôvody a charakter. Politika revízií a Kalendár revízií Štatistického úradu Slovenskej republiky sú prístupné na webovom portáli úradu:

[Politika revízií](#)

17.2 Revízia údajov v praxi

Zverejnené údaje môžu byť revidované v dôsledku sezónnej úpravy časových radov alebo dostupnosti nových, presnejších alebo opravených zdrojových údajov spravodajských jednotiek.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Zdrojové údaje sú získavané prostredníctvom prieskumov, metódou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Základný súbor tvorí 4 508 419 obyvateľov SR vo veku 16 rokov a starších k 20. 5. 2011 podľa sčítanie obyvateľov, domov a bytov SR v roku 2011. Výberový súbor je vytvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku, pričom kontrolovanými premennými sú: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkostná skupina obce a kraj. Veľkosť výberového súboru je stanovená na 1200 respondentov, maximálna prípustná chyba na celý súbor pri takomto rozsahu vzorky a hladine významnosti 5 % je 2,83 percentuálneho bodu.

Štatistické zisťovania:

Spotrebiteľský barometer:

- SB 1-12

18.2 Periodicita zberu údajov

- Mesačná
- Štvrťročná — vybrané otázky Spotrebiteľského barometra (otázky 13 až 15) sa zisťujú v januári, v apríli, v júli a v októbri

18.3 Zber údajov

Metódou zberu je štandardizovaný rozhovor prostredníctvom dotazníka. Opytovatelia, ktorí sú rozmiestnení na celom území Slovenska uskutočnia rozhovory s respondentmi, pričom zaznamenajú ich odpovede do elektronického formulára na tablete (CAPI) alebo do papierového dotazníka (PAPI). V súlade s prijatým harmonogramom sa údaje zbierajú počas prvých dvoch týždňov referenčného mesiaca. Zber údajov zabezpečuje špecializované pracovisko Štatistického úradu SR v Banskej Bystrici.

18.4 Validácia údajov

V priebehu zberu sa vykonáva automatizovaná vstupná, úplnostná a štatistická kontrola údajov.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Z mikroúdajov sa vypočítajú percentuálne podiely jednotlivých variant odpovedí a následne konjunkturálne saldá za jednotlivé otázky.

Konjunkturálne saldá za jednotlivé otázky sú vypočítané ako rozdiely medzi percentuálnymi podielmi kladných a záporných odpovedí, pričom čiastočne kladným a záporným odpovediam prítomným pri všetkých otázkach s výnimkou otázky 8 (podmienky na sporenie) je pridelená pri výpočte polovičná váha. Výnimku v tomto smere tvoria otázky 5, 6 a 7, pri ktorých je to opačne a jedná sa o rozdiel medzi percentuálnymi podielmi záporných a kladných odpovedí.

Indikátor spotrebiteľskej dôvery je kompozitný ukazovateľ vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald očakávaného vývoja finančnej situácie domácností (otázka 2), očakávaného vývoja celkovej hospodárskej situácie (otázka 4), očakávaného vývoja nezamestnanosti (otázka 7, s opačným znamienkom) a očakávaných úspor domácností (otázka 11).

18.6 Úprava údajov

Zverejnené časové rady sú sezónne upravené metódou Dainties.

19 Poznámka